ZF EXPERT

EDITAT DE PUBLIMEDIA ANUL X / NR. 2562 16+16 PAGINI VINERI, 23 IANUARIE 2009 PREȚ: 2,50 LEI WWW.ZF.RO

ZF Pe scurt

EVENIMENT

■ **Enache Jiru l-a înlocuit** pe Sebastian Vlădescu în funcția de președinte al comisiei care derulează procesul de selecție a administratorului Fondului Proprietatea. **Pagina 2**

■ **Petrom, cel mai mare** angajator din economie, are peste 6.500 de procese de muncă cu angajații. **Pagina 2**

■ **IEE, principalul intermediar local** prin care se aduc circa 80% din gazele rusești, analizează cu partenerii locali soluțiile pentru a „trece de efectele negative" ale crizei gazelor. **Pagina 3**

■ **Agricultura este aproape de** dezastru din cauza întârzierilor cu un an a plăților către agricultori, a declarat Ilie Sârbu, ministrul agriculturii. **Pagina 3**

BURSE - FONDURI MUTUALE

■ **Scăderea puternică a exporturilor** și importurilor a afectat puternic afacerile operatorilor portuari Socep și Comvex în ultimele luni. **Pagina 5**

BĂNCI-ASIGURĂRI

■ **Numărul angajaților pentru care** companiile nu plătesc contribuții la fondurile de pensii private obligatorii (pilonul II) a crescut semnificativ în ultima perioadă. **Pagina 6**

■ **Ministerul Finanțelor a suplimentat** ieri, pentru a doua oară la rând, o emisiune de certificate de trezorerie cu maturitatea la trei luni pe fondul cererii ridicate din partea investitorilor. **Pagina 6**

■ **Analiștii UniCredit anticipează înjumătățirea** ritmului de creștere al creditării, împrumuturile ipotecare urmând să fie afectate în mod particular **Pagina 7**

COMPANII

■ **Reprezentanții producătorului ciocolatei Primola** cred că presiunile cele mai mari vin din deprecierea leului și din scumpirea materiei prime. **Pagina 8**

■ **Pe fondul crizei financiare,** pierderile magazinelor neprofitabile apasă tot mai greu pe lichiditățile retailerilor alimentari. **Pagina 8**

■ **Dragoș Roșca, CEO al** fondului de investiții Gemisa Investments, spune că la sfârșitul anului trecut a renunțat la două exit-uri și la două achiziții. **Pagina 9**

■ **Chiar și în cel** mai optimist scenariu pentru economia românească, în următoarele luni vor ieși mulți manageri în piață, spune head-hunterul Radu Furnică. **Pagina 9**

■ **România este în prezent** cel de-al șaptelea producător de bere din Europa, înaintea unor țări cu tradiție în industria berii ca Belgia, Danemarca, Austria sau Irlanda **Pagina 10**

■ **Compania Timber Group, care** desfășoară activități de comerț pe mai multe piețe, estima pentru anul trecut o cifră de afaceri de 254 de milioane de euro, la un număr de doar 12 angajați. **Pagina 10**

■ **Mazda România și UniCredit** Leasing au înființat primul serviciu de finanțare al importatorului mărcii japoneze, Mazda Finance, pentru a facilita achiziția modelelor mărcii. **Pagina 11**

■ **Businessul producătorului Bere Azuga,** care se află în negocieri cu mai mulți cumpărători pentru vânzarea unui pachet de acțiuni, a fost afectat în 2008 de creșterea foarte mare a prețului materiilor prime. **Pagina 12**

BUSINESS INTERNAȚIONAL

■ **Administrația Obama va adopta** măsuri dramatice pentru a relansa piața creditului și pentru a întări sistemul bancar **Pagina 13**

■ **Marile bănci internaționale care** au operațiuni în Europa Centrală și de Est au creat un grup de presiune în încercarea de a forța UE și BCE să-și extindă politicile anticriză în estul continentului. **Pagina 13**

POLITIC

■ **Barack Obama a înghețat** salariile oficialilor de rang înalt de la Casa Albă care au un venit de cel puțin 100.000 de dolari pe an. **Pagina 14**

■ **Președintele PSD Mircea Geoană** a declarat ieri că propunerea PSD pentru postul de secretar de stat la Ministerul Justiției (MJ) este Maia Teodoriu. **Pagina 14**

BUSINESS HI-TECH

■ **Marii jucători din** retailul electro/IT trec printr-o perioadă de restructurări a lanțurilor de magazine. **Pagina 15**

■ **Prețul acțiunilor Intel a** urcat cu 3,11% pe bursa Nasdaq, deși compania americană a anunțat că va închide cinci unități de producție. **Pagina 15**

Principalul efect pozitiv al crizei: servicii mai bune

Oamenii de business prezenți la ediția specială a ședinței de redacție ZF (foto) organizată ieri au susținut că unul din efectele pozitive ale crizei de pe piața locală va fi faptul că firmele se vor concentra pe creșterea calității serviciilor și pe reorganizare și eficiență.

FOTO: **Silviu Matei**

CRISTI MOGA

„Piețele se vor reașeza pe principii economice mult mai sănătoase, după tot haosul provocat de creșterea din ultimii ani. Se va îmbunătăți calitatea serviciilor, astfel că dealerii care erau duși de piață vor trebui să recapituleze ce au învățat în materie de vânzări. Cei mai puțin pregătiți vor ieși de pe piață", a spus Tellu Striinu, directorul național de vânzări al BDT, unul dintre cei mai importanți dealeri Ford de pe piață.

El apreciază totodată că este și un moment potrivit pentru recrutarea unor oameni buni de pe piață. Pe de altă parte, pentru unele companii criza este o oportunitate de dezvoltare, după ce în ultimii ani prețurile terenurilor și costurile construcției erau inflamate.

„Am întâlnit recent un distribuitor din retail care era fericit că va putea în următorii ani să-și dezvolte o rețea de zece locații, pe fondul scăderii prețurilor din imobiliare", a spus și Philippe Platon, directorul financiar al Lafarge Ciment în România. Potrivit acestuia, Lafarge este pregătită pentru criză, după ce anul trecut a înregistrat un profit de peste 100 de milioane de euro, iar în ultimii cinci ani cuvântul de ordine în cadrul firmei locale a fost „tăiere de costuri" în ciuda faptului că perioada respectivă poate fi catalogată drept una „extraordinară".

Evoluția companiei anul acesta este strict legată de cea a clienților firmei, precum și de disponibilitatea băncilor care îi finanțează. „Din punctul nostru de vedere nevoia de construcții este intactă, iar România rămâne o piață de viitor", a mai spus Platon. În ciuda faptului că piețe precum cea imobiliară sau cea auto au cunoscut un recul puternic, vor fi și segmente mai puțin atinse de criză, apreciază invitații ZF Expert.

„Domeniile care vor merge bine chiar și în perioada crizei cred că vor fi agricultura, sectorul alimentar și serviciile", a spus și Melania Hăncilă, economist-șef la Volksbank.

Reducerea birocrației este bună, dar cum va impulsiona guvernul afacerile private?

ADRIANA ROȘOGA

GUVERNUL a discutat și în ședința de ieri un set de măsuri anticriză, în condițiile în care Executivul intenționează să adopte săptămâna viitoare proiectul bugetului de stat.

Miercuri seară, la întâlnirea biroului de coordonare a coaliției PSD-PD-L, reprezentanții celor două partide au luat în calcul ipoteza reducerii numărului de angajați la stat, cu 20%, pe fondul anticipări unor venituri reduse. Nu s-a decis însă dacă această reducere va fi extinsă la toți bugetarii (peste un milion) sau va fi efectuată doar în rândurile funcționarilor publici (peste 200.000).

„Vom discuta aceste aspecte săptămâna viitoare", a susținut prim-vicepreședintele PD-L. Ministrul muncii Marian Sârbu a afirmat că aceste aspecte vor fi clarificate după adoptarea bugetului.

Experții au considerat că măsura de reducere a numărului angajaților de stat va duce la o scădere a cheltuielilor la bugetul de stat, însă mai important pentru mediul de afaceri sunt măsurile concrete prin care populația și investitorii să capete încredere că se va trece cu bine peste perioada de criză.

„Toată lumea stă în expectativă. Ce credibilitate au oamenii politici în ochii investitorilor când stabilesc un deficit pe care nu îl pot respecta", spune Tellu Striinu, director național de vânzări la BDT Cars.

Pe de altă parte, Bogdan Câmpianu, directorul Departamentului piețe de capital din cadrul Raiffeisen Capital & Investment (RCI), consideră că „Este ușor de vorbit din tribună, ca la fotbal. BNR a fost în ultimii ani într-o poziție dificilă și singurul jucător responsabil din economie", fiind susținut de directorul financiar al Lafarge, care a declarat că atât timp cât nu există creditare, dobânda poate fi redusă.

Experții consideră că trebuie luat în calcul și modificarea comportamentului consumatorilor. „În ultima vreme comportamentul consumatorului român s-a schimbat și trebuie să ținem cont de acest aspect și să luăm măsuri. Banca Națională trebuie să ia măsuri oportune", spune Melania Hăncilă, economist-șef la Volksbank.

Tot de finanțare se plâng și oamenii din industria auto. „Depindem de finanțare și noi, și clienții. Chiar dacă în showroom traficul este poate mai mare decât în lunile anterioare, oamenii vin, se uită, întreabă de reduceri de preț, însă nu cumpără. Poate că încearcă să caute soluții de finanțare de la prieteni, însă fără creditare este greu să acoperi costul unei mașini", spune Tellu Striinu, director național de vânzări la BDT Cars.

Prognozele CNP au un mare semn de întrebare

ADRIANA ROȘOGA

EXPERȚII invitați la ședința de sumar de ieri a Ziarului Financiar nu au dezbătut numai subiectele zilei, ci au venit cu propuneri de subiecte. Astfel, Melania Hăncilă, economist-șef la Volksbank, a constat o diferență foarte mare între ultimele două prognoze privind dezvoltarea economico-socială a României, realizate de Comisia Națională de Prognoză.

„Aș dori să aflu de la ei ce s-a schimbat de au revizuit așa de mult previziunile. Sunt diferențe uluitoare între ceea ce ni se prezenta în urmă cu câteva luni și datele care sunt acum în prognozele comisiei", spune Hăncilă.

Ea dă ca exemplu cursul mediu de schimb care în ultima prognoză din toamna lui 2008 arăta o evoluție în scădere a cursului începând cu 2009, de la 3,6 lei/euro până la 3,3 lei/euro în 2013. „Dacă în prognoza anterioară cursul scădea, ultimele date ne arată un curs în creștere de la 4 lei/euro în 2009 până la 4,31 lei/ euro în 2013", explică economistul-șef al Volksbank.

De asemenea, Melania Hăncilă arată că în prognoza din ianuarie este prevăzută o rată a șomajului în 2009 de 5,5%, 5,0% în 2010 și 4,3% în 2013, în condițiile în care datele INS arată o rată a șomajului de 6,2%. „Pe ce bază se fac aceste prognoze? Nu înțeleg de ce nu sunt corelate cu cifrele furnizate de INS. Oamenii care lucrează acolo sunt plătiți ca să prezinte niște cifre corelate cu realitatea", spune Hăncilă.

Ea adaugă că aceste prognoze sunt foarte importante pentru businessuri, mai ales pentru întreprinderile mici și mijlocii. „Ce buget poate să-și stabilească un IMM pe baza acestor cifre, în condițiile în care ele se modifică la câteva luni, fie în creștere, fie în scădere. Avem nevoie de prognoze pe care mediul de afaceri să se poată baza."

După cum este prevăzut în atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză, aceasta elaborează prognozele privind dezvoltarea economico-socială a României ținând cont de prevederile Programului de guvernare, a strategiilor naționale, sectoriale și regionale, dar și pe baza tendințelor din economia națională și cea mondială.

Ceea ce se întâmplă e un război psihologic

CRISTI MOGA

ARHITECTUL Călin Negoescu, director tehnic al firmei Westfourth Architecture, invitat la o ediție specială a ZF Expert, a susținut că o mare parte din manifestările de pe piața locală ale crizei sunt de natură psihologică, oamenii fiind excesiv de prudenți în ciuda faptului că lucrurile nu s-au modificat fundamental.

„Ce se întâmplă în România este o criză ciudată, asemănătoare unei situații de război în care toată lumea așteaptă atacul cu măștile pe față și nu se întâmplă nimic. Este o criză psihologică, ținând cont că sunt persoane care nu cumpără mașini, case, deși au nevoie și ar avea bani în bancă pentru achiziții", apreciază Negoescu. În condițiile în care criza este mai mult la nivel psihologic, Negoescu consideră că reducerea activității companiilor se poate dovedi neproductivă, putând avea consecințe grave în întregul sistem. „Trebuie acționat cu mare prudență la decizii de genul «două magazine închise, doi oameni dați afară», deoarece aceste mișcări înseamnă o scădere a eficienței și se dereglează organizația. Rețeaua nu mai este folosită la capacitate maximă și când toată lumea mai scade câte puțin, totul merge spre vale", mai spune Negoescu.

El a fost contrazis de către unii dintre ceilalți invitați la ZF Expert, care consideră că această perioadă este potrivită pentru eficientizarea companiilor mari, în timp ce micile firme, „cu un magazin", pot intra în faliment.

„Nu sunt de acord că o reducere de activitate este o pierdere de eficiență. Când ai acces ușor la resurse, poți crește, dar când nu le mai poți accesa, trebuie să reduci activitatea", a spus Bogdan Câmpianu, directorul Departamentului piețe de capital din cadrul Raiffeisen Capital & Investment (RCI).

El apreciază că situația în momentul de față este influențată de faptul că „există credite care trebuie achitate", care, în condițiile în care vânzările nu vor mai fi la nivelul anului precedent, ar putea deveni împovărătoare pentru companii.

„Când ai un singur magazin și nu poți plăti un furnizor, iar băncile îți închid ușa, asta poate însemna moartea pentru o firmă mică", a argumentat și Philippe Platon, directorul financiar al Lafarge Ciment în România.

Cine sunt experții care au participat la ședința de sumar de ieri a ZF

BOGDAN CÂMPIANU, 40 DE ANI

A intrat în echipa Raiffeisen Capital & Investment (RCI) în iulie 2004, iar din luna noiembrie 2006, Bogdan Câmpianu coordonează Departamentul de piețe de capital. Anterior, el a fost director al Departamentului de cercetare și analiză de piață în cadrul RCI. Câmpianu predă în prezent cursul de investiții în cadrul programului de MBA Româno-Canadian organizat de către École des Hautes Etudes și ASE.

MELANIA HĂNCILĂ, 28 DE ANI

Este economist-șef al Volksbank, una din băncile de top din sistemul local, din toamna trecută. Înainte de Volksbank, ea a lucrat ca analist în cadrul departamentelor de research din BCR și Credit Europe Bank. Hăncilă a absolvit Facultatea de Cibernetică și Informatică de Gestiune din cadrul Academiei de Studii Economice București.

ARHITECTUL CĂLIN NEGOESCU, 53 DE ANI

Este director tehnic și unul dintre cei trei parteneri locali ai firmei Westfourth Architecture, pe care o conduce alături de Vladimir Arsene și Cristiana Ștefan. Westfourth este considerată poate cea mai reputată firmă de arhitectură de pe piață, realizând printre altele clădirile de birouri Charles de Gaulle Plaza și Tower Center International din centrul Bucureștiului sau ansamblul rezidențial Asmita Gardens.

PHILIPPE PLATON, 39 DE ANI

Este director financiar al companiei Lafarge Ciment din 2006, după ce anterior a fost director financiar pentru societatea deținută de Lafarge în Japonia. Lafarge este cel mai mare producător de ciment de pe piața locală, cu afaceri în jurul valorii de 375 de milioane de euro în 2008.

TELLU STRIINU, 36 DE ANI

Lucrează în businessul auto din 1997, în prezent fiind director național de vânzări al BDT, unul dintre primii dealeri Ford de pe piața românească. Primul său job în industria auto a fost de consultant vânzări, devenind apoi supervizor de showroom, director de vânzări, iar în prezent director general de vânzări al dealerului Ford. Striinu lucrează din 2001 în structurile Ford.

Making of: Cum au făcut experții prima pagină a ZF după ideile lor

CRISTI MOGA
ADRIANA ROȘOGA

ZIARUL FINANCIAR de astăzi este realizat de cinci dintre cititorii săi, fiecare expert în domeniul său de activitate, care au participat la ședința de sumar de joi a ZF, când împreună cu editorii au stabilit conținutul primei pagini a ziarului.

Cei cinci experți care au participat la ședința de sumar de ieri a Ziarului Financiar au dezbătut pe toate fețele criza, încercând să găsească răspunsuri la întrebări precum „putem trăi fără credit?", „este sănătos să-ți reduci activitatea sau poate provoca o scădere a eficienței?", „cine va rezista mai bine situației actuale?" și „ce pot face companiile în această perioadă pentru a minimiza pierderile?".

„Este un moment foarte bun să scăpăm de oamenii mai puțin pregătiți și scumpi pe care eram obligați să-i angajăm, ținând cont de dinamica pieței. Va exista și altceva decât salariul în relația dintre angajat și angajator, și anume competență, fidelitate", a început discuțiile Philippe Platon, directorul financiar al Lafarge Ciment în România.

Informația conform căreia IBM a obținut un profit record în plină criză, ridicând astfel bursele din Statele Unite, a aprins o discuție legată de zonele în care vor investi companiile locale în următoarea perioadă.

În timp ce unele companii vor investi în îmbunătățirea serviciilor și tehnologie, directorul Lafarge a susținut că firma pe care o conduce se va concentra pe „core business", iar investițiile care nu reprezintă o prioritate vor fi amânate.

„Dacă până acum băncile și companiile se dezvoltau pe orizontală, acestea vor trebui să se orienteze acum mai mult pe dezvoltarea pe verticală. Se pune mai mult accentul pe îmbunătățirea calității serviciilor decât pe deschiderea de noi sucursale. Criza te provoacă să te reorganizezi și să păstrezi oamenii performanți", susține Melania Hăncilă, economist-șef la Volksbank.

În ciuda faptului că majoritatea investitorilor se arată optimiști pe termen mediu și lung, pentru următoarea perioadă sunt luate în calcul și cele mai negre scenarii, după ce, spre exemplu, piața autoturismelor noi a scăzut cu 50% în ultimele luni. „Sunt convins că toți oamenii de business și-au făcut un scenariu de criză, de supraviețuire. Cât de pesimist este acesta și cât de jos se duc estimările, asta depinde de fiecare", a spus Tellu Striinu, director național de vânzări la BDT Cars, unul dintre cei mai importanți dealeri Ford.

Producătorul de ciment Lafarge s-a pregătit de criză în ultimii ani în care, în ciuda creșterii accelerate a pieței, reducerea costurilor a însemnat o prioritate.

„Peste un an vor rezista cei care astăzi sunt în regulă din toate punctele de vedere și pot răbda până la revenirea piețelor. Cei care sunt în durere, probabil nu vor mai rezista un an", susține arhitectul Călin Negoescu, director tehnic al firmei Westfourth Architecture, în timp ce Striinu de la BDT spune sec că firmele „au nevoie de bani și dacă nu îi au în momentul de față, închid businessul".

Toți invitații au susținut că nu se poate crește fără credit, astfel că reluarea activității de finanțare a băncilor este principalul semnal așteptat. „Istoria economică ne arată că până nu s-a dezvoltat activitatea de creditare nu a crescut economia", a spus Platon de la Lafarge.

„Probabil că putem supraviețui fără credit, cum se întâmpla de altfel în urmă cu trei-patru ani, dar este adevărat că economia nu va mai crește", a subliniat și Bogdan Câmpianu, directorul Departamentului piețe de capital din cadrul Raiffeisen Capital & Investment (RCI).

Reducerea consumului de produse considerate secundare, precum electrocasnicele sau mașinile de import, ar putea încuraja consumul produselor interne, au mai susținut invitații la ZF Expert. „Dacă până acum tendința era de a cumpăra produse alimentare și electrocasnice, care în mare parte erau importate, românii se vor reorienta către produsele autohtone", consideră Hăncilă de la Volksbank.

Ținând cont de faptul că doi dintre invitați au fost din domeniul construcțiilor, discuția a alunecat spre anumite probleme legate de infrastructura București, precum și de proiectele de autostrăzi. „Pasajul de la Unirii a fost dat în folosință înainte de '89 în 93 de zile. Se lucra zi și noapte, dar era un ritm de lucru normal. Acum este descurajant. Pot spune că am văzut pentru prima dată proiectul pentru pasajul Basarab în urmă cu 42 de ani și nu a fost realizat nici până în prezent", a spus arhitectul Negoescu. În ceea ce privește locuințele, Negoescu a amintit faptul că în perioada comunismului erau construite circa 20.000 de locuințe anual, iar presiunile acumulate în ultimii 20 de ani, în care s-a construit mai puțin, vor susține dezvoltarea pieței în continuare. „Cererea este enormă, ținând cont că, în mod logic, 1% din populația unui oraș (20.000-30.000 de locuitori în București - n.r.) ar trebui să se mute în fiecare an", a spus Negoescu, care apreciază că viața medie a unei clădiri este de 100 de ani.

Cele mai interesante subiecte ale zilei au fost considerate cele legate de publicarea în Monitorul Oficial al regulamentului BNR privind creditarea și intenția Guvernului de a reduce cu 20% numărul de posturi din administrația centrală.

În plus, știrea conform căreia bănci precum Raiffeisen, Unicredit, Erste, Société Générale sau EFG Eurobank, alături de alte bănci, au cerut ajutor de la UE anticriză a fost de asemenea de interes, ținând cont că acești jucători au filiale pe piața locală.